מהדורה למורה – יגון – דף תרגול (רגיל)

דף התרגול עוסק במפגשים של יונה, בסמלים, באמצעים ובמבנה של "יגון", ומסתיים בפסקה בנוסח בגרות. אפשר להשתמש בו אחרי קריאת הסיפור או כחזרה לפני תרגול שאלה 1 בשאלון.

מסלול רגיל: הגרסה הרגילה: כל הפריטים. מומלץ 30–40 דקות, אפשר לחלק לשני שיעורים.

מפתח תשובות

#	שאלה	תשובה / כיוון
1	מה קרה לבנו של יונה?	ב – הוא מת השבוע
2	מה יונה רוצה יותר מכול?	ב – שמישהו יקשיב לו
3	למי יונה מספר הכול בסוף הסיפור?	ד – לסוסה הקטנה שלו
4	איש הצבא שואל ממה מת הבן, ומקשיב בסבלנות לכל הסיפור.	לא נכון – הוא שואל בנימוס, אבל מיד דורש לנסוע מהר יותר ואחר כך עוצם את עיניו.
5	העגלון הצעיר באכסניה, אחד מבני מעמדו של יונה, נרדם ואינו מקשיב.	נכון
6	יונה לבן כולו מן השלג, "כמו רוח ___".	רפאים
7	איזה אמצעי יש במשפט "כשם שהצעיר רצה לשתות, כך הוא רוצה לדבר"?	א – הקבלה
8	מספרו את המפגשים של יונה לפי הסדר (1–5).	הסדר הנכון: ה → ג → ב → ד → א
9	התאימו בין האמצעי הספרותי לבין הדוגמה.	1–ד, 2–ג, 3–א, 4–ה, 5–ב
10	מיינו: האם הפרט מתאים לעיר ולאנשים בה, או לסוסה?	העיר והאנשים: ממהרים، צוחקים ומכים، עוצמים עיניים، מגרשים מהמקום | הסוסה: לועסת ונושפת על ידיו، באה גם היא מהכפר، שקטה וסבלנית، "מקשיבה" עד הסוף

#	שאלה	תשובה / כיוון
11	מה תפקיד השלג בפתיחת הסיפור?	השלג מכסה את יונה ואת הסוסה והופך אותם לקפואים ושקופים; הוא מסמל את הקור הרגשי של העיר ואת הבדידות, ואולי גם את המוות.
12	הסבירו את משמעות הכותרת "יגון" במישור הגלוי ובמישור הסמוי.	גלוי: הצער של יונה על מות בנו. סמוי: גם מועקה ובדידות של אדם שאין מי שישמע אותו בתוך עיר הומה – ביקורת על החברה.
13	מדוע הסיום עם הסוסה הוא סיום מר, אף שיונה מצא סוף-סוף מאזין?	כי המאזין היחיד אינו אדם; החיה מגלה יותר אנושיות מבני האדם, וזו ביקורת חריפה על החברה.
14	כתבו פסקה בנוסח בגרות: כיצד מעצבים המפגשים של יונה עם הדמויות את רעיון הבדידות? התייחסו לשני מפגשים לפחות (טענה, ביסוס, הסבר, סיכום).	טענה: הבדידות נבנית מפגש אחר מפגש. ביסוס: איש הצבא – שאלה מנומסת ואז "מהר יותר"; הצעירים – צוחקים ומכים; השוער – מגרש; העגלון הצעיר – נרדם. הסבר: הדגם החוזר מראה שזו אדישות של חברה שלמה, גם של בני מעמדו. סיכום: רק הסוסה "מקשיבה". מחוון: טענה, ביסוס, הסבר, מושגים (חזרה, אירוניה), מבנה.

כרטיס יציאה – כיוון

הוא פונה לאיש הצבא, לצעירים, לשוער ולעגלון הצעיר – ורק הסוסה "מקשיבה". אמצעי: אירוניה, חזרה, ניגוד, דימוי, הקבלה.

לוודא

- הציטוטים בסיפור הם בתרגום שבאתר – לוודא מול התרגום שבמקראה.
- שמות הבן והבת (קוזמה יוניץ׳, אניסיה) – לפי עמוד היצירה; לוודא בתרגום.

הדף מתאים לעמוד "יגון – דף תרגול" באתר. יצרה: רוית ראש בן ישי

❄ יגון – דף תרגול – דף התלמיד/ה

מסלול: רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

חלק א׳ – הבנה ומידע

קראו כל שאלה וסמנו את התשובה הנכונה, או השלימו את החסר.

1. מה קרה לבנו של יונה?

א) הוא נסע לכפר ב) הוא מת השבוע ג) הוא נהיה עגלון בעיר ד) הוא חולה ושוכב בבית

2. מה יונה רוצה יותר מכול?

א) כסף ונוסעים רבים ב) שמישהו יקשיב לו ג) אוכל חם לסוסה ד) לחזור מיד לכפר

3. למי יונה מספר הכול בסוף הסיפור?

א) לבתו אניסיה ב) לשוער ג) לעגלון הצעיר ד) לסוסה הקטנה שלו

4. איש הצבא שואל ממה מת הבן, ומקשיב בסבלנות לכל הסיפור. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

5. העגלון הצעיר באכסניה, אחד מבני מעמדו של יונה, נרדם ואינו מקשיב. ◯ **נכון** ◯ **לא נכון**

6. יונה לבן כולו מן השלג, "כמו רוח _____".

7. איזה אמצעי יש במשפט "כשם שהצעיר רצה לשתות, כך הוא רוצה לדבר"?

א) הקבלה ב) סיום פתוח ג) מטונימיה ד) הוראות במה

חלק ב׳ – התאמה, סדר ומיון

בצעו את המשימות: מתחו קו, מספרו לפי הסדר, מיינו לטבלה וענו בקצרה.

8. מספרו את המפגשים של יונה לפי הסדר (1–5).

	שלב	מספר בסדר (1, 2, 3...)
א	הסוסה באורווה	
ב	השוער ברחוב	
ג	שלושת הצעירים השיכורים	

	שלב	מספר בסדר (1, 2, 3...)
ד	העגלון הצעיר באכסניה	
ה	איש הצבא	

9. התאימו בין האמצעי הספרותי לבין הדוגמה.

#		האות שלי		התאמה
1	אירוניה	____	א	עליזות הצעירים מול יגונו השקט של יונה
2	חזרה	____	ב	מילה אחת: אבל, געגוע ובדידות
3	ניגוד	____	ג	"הבן שלי מת השבוע" בכל מפגש
4	תיאור אווירה	____	ד	שואל "ממה מת?" ומיד דורש לנסוע מהר
5	כותרת	____	ה	שלג רטוב, פנסים חיוורים ורעש

10. מיינו: האם הפרט מתאים לעיר ולאנשים בה, או לסוסה?

מחסן מילים: צוחקים ומכים | באה גם היא מהכפר | לועסת ונושפת על ידיו | מגרשים מהמקום | ממהרים | "מקשיבה" עד הסוף | שקטה וסבלנית | עוצמים עיניים

העיר והאנשים	הסוסה

11. מה תפקיד השלג בפתיחת הסיפור?

חלק ג׳ – כתיבה ופרשנות

כתבו תשובות מלאות. בתשובה הארוכה הקפידו על טענה, ביסוס (דוגמה מהיצירה), הסבר וסיכום.

12. הסבירו את משמעות הכותרת "יגון" במישור הגלוי ובמישור הסמוי.

13. מדוע הסיום עם הסוסה הוא סיום מר, אף שיונה מצא סוף-סוף מאזין?

14. כתבו פסקה בנוסח בגרות: כיצד מעצבים המפגשים של יונה עם הדמויות את רעיון הבדידות? התייחסו לשני מפגשים לפחות (טענה, ביסוס, הסבר, סיכום).

כרטיס יציאה

1. למי פונה יונה, ומי מכולם מקשיב לו?

2. כתבו אמצעי ספרותי אחד מהסיפור ואת הדוגמה שלו.

3. השלימו: "היום הבנתי ש..."